

[Finansministeren.]

efter sin hensigt og bidraget til den ændring i vor valutasituation, som indtrådte allerede i sommerens løb.

På statens kapitalbudget må der i indeværende finansår påregnes indtægter på ca. 150 mill. kr. Det er lidt mere end i fjor, hvilket navnlig skyldes, at der i år indgår 42 mill. kr. i afdrag på den tyske flygtningegæld mod 8 mill. kr. sidste år.

Kapitaludgifterne skulle på den anden side i år blive næsten 200 mill. kr. lavere end i 1954—55, idet afdragene på statsgælden er gået ned. Der anvendtes i fjor næsten 170 mill. kr. til endelig afvikling af statens forfaldne dollargæld samt til nedbringelse af gælden til den internationale valutafond. I indeværende år er der kun budgetteret med de normale afdrag på den udenlandske gæld. Afdragene på den indenlandske statsgæld vil ligeledes blive noget mindre.

Den anden store post blandt kapitaludgifterne, statens udlån, bliver derimod antagelig af samme størrelse som i 1954—55. Den tilbageholdenhed, der har været udvist med hensyn til igangsættelsen af nyt byggeri, har ikke påvirket det antal lejlighe-der, der færdiggøres, nævneværdigt, og udbetalingerne af boligstøttelån vil derfor endnu i nogen tid være ret betydelige. Udbetalingerne vil formentlig i år blive af omtrent samme størrelse som i 1954—55. Dette betyder, at udbetalingerne også i år vil overstige de nybevillgede lån, og at summen af bevillgede, endnu ikke udbetalte lån reduceres yderligere. Der skulle derfor være udsigt til en nedgang i udbetalingen af boligstøttelån i løbet af det kommende finansår.

Statens øvrige långivning vil sandsynligvis ligeledes blive af omtrent samme størrelse som i 1954—55.

Med et større overskud på drifts- og anlægsbudgettet og lavere udgifter på kapitalbudgettet må der regnes med, at statens finansieringsbehov i indeværende år vil blive godt 500 mill. kr. mod ca. 870 mill. kr. forrige år. Foruden at der gennem afgiftsforhøjelserne, besparelserne og begrænsningen af de statsstøttede investinger er sket en direkte reduktion af den indenlandske efterspørgsel, har det således gennem disse forholdregler været muligt

at nedbringe statens udbetalinger så betydeligt, at det fremover vil være væsentligt lettere at holde udviklingen på penge- og kapitalmarkedet under effektiv kontrol.

Denne forbedring af den statsfinansielle stilling har allerede sat sig tydelige spor i tallene for den første halvdel af finansåret. Nettoudbetalingerne fra statskassen har sammenlignet med samme tidsrum i fjor været ca. 170 mill. kr. mindre, og tages yderligere hensyn til, at der i år er indbetalt 50 mill. kr. under dollarpræmieringsordningen, øges forskellen til 220 mill. kr. Da salget af statsobligationer har været af omtrent samme størrelse i de to år, er trækket på nationalbanken blevet tilsvarende formindsket og har i første halvdel af finansåret kun udgjort 90 mill. kr.

Det forekommer mig, at disse tal klart viser, at det gennem de forskellige indgreb virkelig er lykkedes at opnå en væsentlig aflastning af pengepolitikken. Dette er for mig det afgørende, og jeg skal derfor ikke gå nærmere ind på det mere formelle spørgsmål om overtrækket på finansministeriets løbende konto i nationalbanken. Jeg vil dog ikke undlade at nævne, at når der ved de gældende indtægts- og udgiftslove er et finansieringsbehov på 500 mill. kr., og når det samtidig er fastsat, at der skal hensættes netto ca. 450 mill. kr. på særkonti i nationalbanken, så betyder det, at der skulle sælges statsobligationer for næsten 1 milliard kr., hvis der ikke skulle trækkes på den løbende konto i nationalbanken. I betragtning af, at der ved overførsel til særkontoen reelt er tale om, at penge hæves på een konto i nationalbanken og indsættes på en anden, er det mig ubegribeligt, at man tillægger stillingen på den løbende konto alene så stor betydning. Jeg har da også med glæde bemærket, at der under tingets seneste debat om dette spørgsmål syntes at være en voksende forståelse for, at det er statens samlede mellemværende med nationalbanken, der er afgørende for bedømmelsen af statsfinansernes virkning på pengeforholdene. Vi bør derfor stille efter at komme væk fra alle disse bogholderiprægede kontringer, således at det bliver lettere at følge ændringerne i statens mellemværende med nationalbanken.

Betragter man udviklingen i pengefor-